

תלוי בהחלטות ממשית בין רוסיה ואמריקה, והודעתו האחרונה של נאצר על צבא ערבי של 2-3 מיליון חיילים בלבד אוהי: האם כוונתו להגיד שאי אפשר להלחם בישראל (כי לא יקום צבא כזה) - או יש בכוונתו לרמות את ישראל שנחשוב שלא תהיה מלחמה והוא בינתיים יחקוף אותנו כשלא נתכוונן במידה מספיקה לסכנה זו.

- בחשד בערב הרצאתי במרכז הפועל המזרחי (בית שקנו מבעל בית מלון גדול בן ארבע קומות על חזון ומציאות בישראל. האולם היה מלא וצפוף וכשהחל היו"ר, שפי לדבר, התפרץ פנימה המון נוסף. דיברתי על מקום חזון הנביאים בחולדות ישראל בארץ, בנדודים ובחלומות ישראל ועל בעיות בטחון, עצמאות כלכלית, סחימת הפער החינוכי והפרחה השממה. נשאלתי אם אענה על שאלות עניתי בחיוב. בין השאלות שנשאלתי: סיכום 30 שנות פעולה עם מפא"י של המזרחי, האם עומדים בפני סכנת העלם התפוצה, האם ציטוט הנביאים פירושו חיוב דת ישראל, אם אסכים לוועדה חקירה בענין אלטלינה, מדוע הסכמתי כשהייתי רוה"מ להעברת המצעד מירושלם. האם אין פער בין דתיים וחילונים כסכנת הפער הסוציאלי, אם מלחמת הקוממיות ומבצע סיני לא היה בהם משום נס. מה תפקיד הנוצר במדינה.

9.5.65, יום א' ז' אייר

בעשר בא אצלי מנהל רסקו שטרן, יליד אוסטריה, היה חבר בעליה חדשה, אח"כ בפרוגרסיבים ובליברלים. נטה להתאחדות עם חרות על יסוד פרוגרנוסה במכתבי אליו מיום 5.12.59. הוא תוהה על פרוצס ההתפלגות - בקרב הליברלים ובקרב הפועלים. הוא מוכן להתצטרף למפלגה סוציאליסטית אם יש לה הכיוון שלי, ממעמד לעם.

אמרתי לו כי נדמה לי, כל המפלגות עומדות על פרשת דרכים. איני יודע מה יהיה על מפלגתי, עכשיו אין זו המפלגה שהייתי בה, אבל אין לומר שאין תקווה שהמצב יתוקן אבל נדרש בכל אופן זמן לא מעט לכך.

הוא מתאונן על לא איכפתיות שמשתררת במדינה. שוחחנו ארוכות על הבראח המשק, הגדלת היצוא ע"י הרמת החפוקה, שכלול הייצור ועול הנהגת המשק כי יש הכרח להגביר כושר ההתחרות שלנו עם הארצות המשוכללות.

הוא נתן במתנה התנך הגדול בהוצאת קורן שנתמכה ע"י רסקו.

- אחריו בא אליאב. העתונות הרוסית מהמידה ומגבירה השמצת ישראל. רוצים בכך להבאיש ריחננו בעיני יהודי רוסיה, מספרים כי אנו לא מחינו נגד חוק ההחישנות, רוצים להשמיץ את גרמניה. רצוי שאשיב למכתב הרוסי ששלח לי יהודי רוסי על יחסינו עם גרמניה. ימציא לי המכתב בנדפס. אמרהי לו כי היות והאנציקלופדיה הרוסית מסלפת ראשית הקמת ישראל אכנים בחשובתי גם עמדת ברית המועצות לפני הקמת המדינה, לאחר הקמתה ואצטט דברי גרומיקו במועצת הבטחון נגד מזימות אנגליה וממשלות ערב. אליאב הבטיח להמציא לי הטכסט הרשמי.

אה"צ באו בהיר ואלחנן ישי. סיפרו על המשבר באיחוד. חברי הקבוצים דרשו להוסיף את סנטה ללשכה. קבלו אותה. מהישובים יש שנים: עוזי וסורוקה. באיחוד הצביעו פה אחד בעד המערך. צבי ברנר (חזר כבר מאמריקה) נגד פילוג בכל הכוח. יוסף יזרעאלי נגד דעה זו. באיחוד יש 4-5 "מפלגות": אנשי "מן היסוד" שעזבו את המפלגה, אנשי מן היסוד שלא יצאו, אנשי גבתי, אנשים כמו סנטה, אנשי יוסף יזרעאלי.

- בשחים נסעתי למעלה חמשה לברך את הרצפליד על נסיעת היער לשמו ולפני החחלת הטכס חזרתי לת"א, כי בשש נפתח הבית ביפו על שם פולה. באו רבים, שלטה אטמוספירה חברית, פולה היתה במצב רוח מצוין, הופיעו ילדים נחמדים של הבימה, שרו שירים, נאמו נאומים קצרים, ואחר גמר הטכס ערכו סעודת ערב בבית ע"ש מאשה פרי (פרלסון). חזרתי הביתה בחשך וחצי ובאו החברים: אלמוגי, משה דיין, פרט, עוזי, אסנון, בהיר, יוסף יזרעאלי, יזהר (שחזר לא מזמן מאנגליה). משה דרש להעמידני בראש שתי הרשימות, ואם לא - רשימה נפרדת. אלמוגי היה קצת גבוך בדבריו. שמעון סיפר על הזמנה לאשכול - שאל מה רוצה המיעוט. עוזי ועוד אחדים דרשו לע"ע להחליט רק על חביעה במרכז רשות בשתי הרשימות - על השאר לדון בפעם אחרת. אמרתי דעתי האישית, לא כחלק מן המיעוט אלא כיחיד: לא אקבל להיות ברשימת ההסתדרות ולא אצביע בעדה, אודיע בפומבי נימוקים מדוע אין לי אמון ברוה"מ ולא אצביע בעד רשימה שהוא בראשה, ובלי קשר עם כל זה אפרסם כל החמר בדבר ועדה השבעה לרבות החומר המפלגתי שנודע לי עליו רק במחצית השנה האחרונה. החברים דרשו ממני שלא אגיש עדין מכתבי על סרובי להיות חבר במוסדות המפלגה.

10.5.65, יום ב' ח' אייר

בעשר בא אצלי אברך ("יוחס") עוסק בהשכלה גבוהה לבני פועלים. רוצים להקים באוניברסיטה בת"א מכון למדעי עבודה - מה זה? - לחקנות לחניך הכשרה להנהלת מפעל וגם הטכלה עיונית. - הרי זה לא מדעי עבודה אלא מדעי הנהלה? - בעבודת התכנית השתתפו 3 פרופסורים: כץ (בנשלום), מאהלר, הרשלג (מוצאו מתל עמל). זה יהיה קורס של שלוש שנים. דרושה לכניסה תעודת בגרות. התלמידים יקבלו מילגות מההסתדרות - גם